

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК



СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація
"Свобода"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНКОЮЗ (201) 451-2200

PIK XCI. Ч. 98. ДЖЕРЗІ СІТІ / НЬО ЙОРК. ЧЕТВЕР, 24-го ТРАВНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, MAY 24, 1984 No. 98. VOL. XCI.

Відбулося засідання

Президії НТШ

Нью Йорк. — В суботу, 5-го травня ц.р., відбулося тут, у новому будинку НТШ, кількогодннє засідання Президії НТШ в Америці з участю таких осіб: голова д-р Ярослав Падок, науковий секретар д-р Леонід Рудницький, заступник голови проф. Василь Лев, генеральний секретар Головної Ради НТШ проф. Василь Ленчик, заступник голови проф. Степан Горак, голова Комісії для відзначення ювілею НТШ д-р Роман Осінчук, заступник голови д-р Григор Рудницький, голова Контрольної комісії ред. Іван Кедрин, голова Пресової комісії ред. Антін Драган, дорадики у справах нового дому інж. Роман Рогожа і д-р Володимир Коваль, представник канцелярії, який протоколював.

На вступі д-р Я. Падок задав померлих вміщати ученого проф. д-ра Олександра Архімовича, д-ра Михайла Ваврика, ЧСВВ, і проф. д-ра Івана Лисака, Рудницького — всі три були дійсними членами НТШ, як теж колишнього довіреного голови канцелярії й фінансового референта інж. Романа Кобиринського та дружини проф. д-ра Лева Софію, і дружини проф. Г. Рудницького Ніну. Привітали пам'яті всіх їх вішанувані однокласники мовчанням.

Наради торкалися різних справ: участі в наукових конференціях, видання нових книжок, зокрема нового тому "Записок НТШ", фінансових і господарських. Д-р Я. Падок пред'явив на письмі запит на всім машинописних сторінках, окремі звіти склали кожний з привітаних.

Прийнято запрополювати

(Закінчення на стор. 4)

Президент Реген підписав закон проти порнографії

Вашингтон. — Президент Роналд Реген підписав у понеділок, 21-го травня ц.р., законопроект в справі порнографії з використанням дітей, повідомляючи, що головний прокуратор Вільям Френч Сміт зформував крайову комісію для дослідження згубного впливу порнографії на суспільство. Під час церемонії в Білому Домі Р. Реген сказав, що настав найважливіший час, щоб жити заоходів проти дитячої порнографії, і при цьому похвалив Конгрес за його підтримку вжитих ним заходів у цьому напрямку. "Немає більш низьких осіб, ніж ті, що знайшли прибутку для себе шляхом зловживання дітей, чи то використовуючи їх у порнографічних матеріалах, чи заохочуючи використання їх статевої розпущеності порнографічного матеріалу". Закінчуючи, Президент сказав, що "якщо ми не вживемо всіх заходів, щоб зупинити це (зло діяння) і не охоронятимемо

наших дітей, то ми, як суспільство, дуже мало чого варті".

Речник Білого Дому Марлін Фінчтер пояснив згодом, що крайова комісія концентруватиметься на чотирьох питаннях: жертви порнографії, ефект її на суспільство по відношенню до жінок і дітей, психологічний розвиток дітей, які були втягнуті в порнографію і, нарешті, жорсткі злочини, що включають знасилування і статеве знушення над дітьми. До цього речник Департаменту юстиції Ролджер Клегг додав, що одним із завдань комісії буде підведення підсумків впливу порнографії і її наслідки, починаючи з 1970 року, коли призначена в той час президентом того ж року комісія зробила заключення, що "порнографія не має вирішального впливу на поведінку". Виявилось, проте, сказав Р. Клегг, що при цьому час по-новому подивитися на ці заключення.

В Індії у релігійних сутичках згинуло 107 осіб

Бомбей, Індія. — Індійська армія втрутилася в понеділок, 21-го травня, в боротьбу між двома групами населення в дельті, тут, що є найбільш важливим торговельним і промисловим центром Бомбею. Це сталося в четвертий день, відколи поміж двома релігійними групами населення, гіндусами й мусульманами, відбулися криваві сутички, в яких вже за перші дні загинуло 107 осіб, а велика кількість людей є поранених.

Заворушення розпочалися в наводкопінних селах, перекинувшись до згаданого дельтського міста. Серед найбільш потерпілих, що залишилися без даху над головою, є переважно мусульмани, хоч жертви є по обох боках. Понад 7,000 людей втратили свої житла у вогні, і члени мусульманських родин шукають в спалених і ще тліючих руїнах їхніх домівок хоч дещо з їхньої віри.

З успіхом проходить посмертна виставка М. Неділка

Нью Йорк. — В неділю, 20-го травня ц.р., тут в галерії Об'єднання Мистців України в Америці, відкрилась виставка образів пер

редчасно померлого визначного мистця Миколи Неділка.

Хоч у тому самому часі на 7-й вулиці в Нью Йорку відбувся традиційний Фестиваль і в невеликій домівці Союзу Українок його 64-й Відділ має своє післявеликоднє Свячене, обидві залі галерії ОМУА були в часі відкриття виставки щерт повні. Офіційно відкрив виставку голова ОМУА скульптор Михайло Черешньовський, слово про М. Неділка вголосив інж. Іван Кедрин, приятель померлого мистця.

Виставка охоплює 54 образи — всі олії-пейзажі, "мертві природи" та квіти. Всі образи — у прикметному "М. Неділки" стилі — барвисті, сяючі кольорами, бо М. Неділко — стовідсотковий користувач для якого комбінації кольорів заступали тематику. Проте вони далекі від абстрактних чи безпредметних "ребусів" всі надзвичайно естетичні і тому й зараз у першому дні багато образів розкуплено. Виставка відбулася зокрема у зв'язку з появою люксового видання монографії М. Неділка під редакцією Богдана Певного та з найбільшою заслугою також кольориста Ярослава Вишницького, який багата експонатів мусів реставрувати. Фірму дала УВАН. Гості майже всі шойно випущені з друку примірники монографії (25 дол.) розкупили. При явна на виставі вдова по М. Неділку Оксана зворушливо дякувала всім, що причинилися до видання монографії і влаштування виставки.

Між присутніми була по

(Закінчення на стор. 3)

Дюарте здобув прихильність і перемогу у Вашингтоні

Вашингтон. — Новообраний президент Ель Сальвадору Хосе Наполеон Дюарте перебуває тепер з офіційного візиту у З'єднаних Штатах Америки, переважно у Вашингтоні. Він веде інтенсивні переговори з президентом Роналдом Регеном, членами його кабінету і зустрічається із законодавцями в Сенаті і Палаті Репрезентантів і з боку на думку багатьох політичних спостерігачів, не тільки прихильності у Білому Домі і у Капітолії, але також перемогу, якщо йдеться про улічення дальшої допомоги для Ель Сальвадору ЗСА.

Навіть противник дальшої військової допомоги для Сальвадору спікер Палати Томас О'Ніл заявив, що Дюарте здобув чимало прихильності в Палаті Репрезентантів, а тим самим запевнив собі підтримку в голосуванні над справою допомоги для Ель Сальвадору. Лідер більшості в Сенаті республіканец Горвард Бейкер заявив: "Я думаю, що він перший сальвадорський, якого так прихильно приймали в Сенаті ЗСА".

Після розмов у Капітолії Х. Дюарте зустрівся з кореспондентами і провів з ними довшу розмову на

тему американсько-сальвадорських відносин тепер і в майбутньому. "Я маю повне довіря до наших провідників і до американського народу", — підкреслив Дюарте, — і переконаний, що Конгрес схвалить додаткову допомогу для Ель Сальвадору".

Ніхто вже тепер у Палаті Репрезентантів не сумнівається, що голосування в Конгресі випадє в користь Сальвадору, і про це говорять навіть самі О'Ніл. "Не зважаючи на мою ранішу постанову і опозицію до додаткового схвалення військової допомоги", — сказав спікер Палати, — я думаю, що тепер більшість конгресменів голосуватимуть за прийняття цього законопроекту".

Очевидно, гість з Сальвадору мусів пообіщати Урядові і Конгресові, що він замінить в уряді тих осіб, які були, чи є тепер, пов'язані з так званним "командо смерті" і підтримують екстремістичну політику політичного опонента Роберто А'ббисона.

Перебування Х. Дюарте у Вашингтоні залишило в усіх зацікавлених дуже позитивне враження і надію на демократизацію Ель Сальвадору, відмічують кореспонденти.

У СВІТІ

СОВЕТЬКА ВІДМОВА БРАТИ участь в Олімпіаді в Лос Анджелесі викликала хвилю побоювань у Сеулі, в Південній Кореї, де мають відбутися наступні Олімпійські Ігри в 1988 році. Південна Корея, яка вже протягом останніх трьох років вкладає дуже багато ресурсів, щоб її Олімпіада була на найвищому рівні та щоб в ній брали участь всі спортові світу, включно з спортовцями комуністичних країн, побоюється поганого стану, що панує в світі тепер — пізніше на Олімпіаді. Офіційні чинники сумніваються, чи буде Олімпіада '88 справді міжнародною, в якій не буде бойкоту ні з боку країн віжного світу, ні з боку країн советського блоку.

З ДУБЛІНУ В ІРЛАНДІ наспіли вістки, що шість протинуклеарних груп в цьому місті планують протестні демонстрації проти приїзду президента Регена з офіційним чотиринденним відвідинам до Дубліну, що розпочинаються 1-го червня. Ці групи заповіли протестні марші, пікетування і спалювання університетських дипломів, — заповіли керівники цих ірландських "пісників" у понеділок, 21-го травня.

КОЛОМБІЯ МАС ПОДВІЙНУ ПРОБЛЕМУ: ліві повстанські групи, які підтримують стабільність у країні вже на протязі 20 останніх років, і значно "недавнішу" проблему — контрабанду наркотиків з Колумбії до Північної Америки. Обидва ці лиха, хоч і пов'язані поміж собою (мультимільйонної заробітки торгівців наркотиків часто-густо фінансують ліву партизанку, а ліві партизани поборюють уряд в Боготі, столиці Колумбії, щоб полегшувати і собі й контрабандистам здійснювати в країні свої цілі), буде поборювати уряд Колумбії окремо, — сказав президент Белісарио Ботанкур, продовжуючи його заходи добитися перемир'я з лівими, щоб могли впоратися з контрабандою перше.

ПРЕЗИДЕНТ-ЕЛЕКТ Сальвадору Хосе Наполеон Дюарте, перебуваючи тепер на відвідинах у ЗСА, обіцяв, що він ніколи не проситиме Америку про пряму мілітарну допомогу військом, але він звернувся в той сам час до Конгресу з гарячим проханням ухвалити більшу грошову допомогу для його країни тепер, але без пошкоджень для сальвадорців передумов. Інаугурація цього нововибраного президента відбудеться 1-го червня.

НОВИЙ ІТАЛІЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ Сандро Пертіні зложив свою першу офіційну візиту Папі Іванові Павлові II у Ватикані в понеділок, 21-го травня. Обидва вони щоправда зустрічалися вже й перед тим, але не офіційно.

ОДНА ТИСЯЧА АМЕРИКАНСЬКИХ вояків-арміїців і летувських військових в Гондурасі призначили до 1,800 вояків-гондурасців та 1,300 сальвадорців для військових вправ у середу, 23-го травня, для односторонніх вправ, щоб вправлялися переважно у веденні протипартизанських дій. Рішення відбутися такі спільні вишколи в поборюванні лівій партизанки в цих теренах свідчить про те, що Америка не залишить напризволяще країни Центральної Америки, — кажуть речники Пентагону.

У МАНІЛІ НА ФІЛІППІНАХ ведеться тепер переслухання в справі смерті опозиційного лідера Беніто С. Акіно, який загинув 21-го серпня минулого року від пострілу атенатички на летовищі в Манілі, коли повернувся ажраз з вигнання додому з Америки, щоб вести опозицію в парламенті для демократизації країни. Він був головним противником одноособової влади президента Маркоса. Б.С.Акіно в день повороту охороняли тоді п'ять охоронців, що їх тепер покидав суд. В цих переслуханнях охоронці тверять, що смерть сталася не з їх вини, бо стріляв, мовляв, комуністичний агент, щоб викликати заворушення в країні. Цього згодного агента застрелено на місці злочину. Але опозиція обвинувачує уряд Маркоса в смерті Б.С.Акіно. Тепер суд має винести своє рішення в цій справі, хоч це не легка справа. Наприклад, є несподіваний звукозапис з летовища під час того фатального випадку. В цьому незалежному записі з'явилася третя фраза: "Забий його!", коли поліціянти пригадують собі, що тоді пролунали було на летовищі з юрби лише два оклики: "Ось він!" і "Я зроблю це!", а не було третього. Досі є думка, що цей звукозапис міг бути підблудний. В кожному разі, якщо комуніст дійсно стріляв у Б.С.Акіно з метою захистити політичну стабільність країни, — то він свого досягнув, бо на Філіппінах почалася цивільна боротьба.

Президент Р. Реген з оптимізмом виступив на пресовій конференції

Вашингтон. — Тут, у понеділок, 22-го травня, о 8-й годині вечора у Білому Домі відбулася чергова пресова конференція президента Регена, що трансмітувалася також по радіо та телебаченні мережами країни. Як і звичайно на таких конференціях, амінія Президента комунікуватися з пресовим корпусом було наявне, але були теж помітні нові "напрями" в запитаннях кореспондентів, так би мовити "політично-перевидборчі", бо не вдалося виступити президенту Регену перед представниками преси, відколи оголосив про свій намір йти на перевибори цієї осені на пост Президента ЗСА.

Головні запитання торкалися трьох найважливіших справ: перша — есентуального втручання американських збройних сил в обшир Перської затоки в зв'язку з атаками Ірану на нафтоналивні кораблі в міжнародних морських водах; друга — небезпеки для американських міст від збільшення числа советських підводних човнів з атомовими стрільбами вздовж бережжя ЗСА — зі сходу (Атлантичний океан) і заходу

(Тихий океан), третя — сприва Центральної Америки і ймовірного збройного залякування військ ЗСА в боротьбу країн Центральної Америки з лівими-партизанами, підтримуваними Кубою, Нікарагуа, а отже і самими.

На всі ці питання Президент дав заспокоїливі відповіді, бо для тривоги американцям немає підстав. В просторі Перської затоки, — казав Президент, — всі вигляди, що ті шість арабських країн, які там розташовані і яким найбільше докучає війна їхніх сусідів Іраку й Ірану поміж собою, самі дадуть собі раду з затрозою з боку агресивного Ірану.

Заспокоював також Президент стурбованих кореспондентів і щодо советських погроз і нещодавно збільшеного числа підводних човнів навколо ЗСА, кажучи, що в тому нема нічого нового, бо підводні советські човни були тут і раніше, хоч цей раз совти роблять цю справу голосною. Все це свідчить про те, що ім бажається якось впливати на

(Закінчення на ст. 3)

Передвиборча гарячка в ЗСА зростає

Вашингтон. — Після двох останніх перевидборів в Орегоні і Небрасці і здобуття додаткових 45 делегатів, другий з черги кандидат на президента сенатор з Кольорадо Гері Патчачер серйозно думав про номінацію

Демократичної партії під час Конвенції в половині липня ц.р., а головним почав мінити свою тактику і до певної міри виявляв виборцями свою політичну, оборонну й економічну програму.

Співробітники Г. Гарт і керівник його виборчої кампанії Олівер Генкел, які планують тактику і передвиборчу стратегію свого кандидата, свідомо того, що на конику фразеології і пустослівних обіцянок вони далеко не зайдуть. В Капітолії, Нью Джерзі, Нью Мексико, Південній Дакоті і Західній Вірджинії співробітники Гарт мають в плані виступити з цілком новими речами, які повинні заскочити передового демократичного кандидата, колишнього віцепрезидента Волтера Мондейла, а разом переконати виборців, що

Г. Гарт є більш ефективним кандидатом і має більш вигляди перемогти президента Роналда Регена.

В. Мондейл, який все ще домінує щодо кількості делегатів над двома іншими кандидатами, продовжує твердити, що він вже майже має на руках номінацію Демократичної партії, хоч вже зрезигнував з ранішого твердження, що ще до Конвенції він здобуде вимагану кількість делегатів 1,967 потрібних для номінації в першому голосуванні. Уклад сил представляється тепер менш-більш так: В. Мондейл здобув досі 1,564 делегати, Г. Гарт 941 і Джексон Джексон 291. Незалежних делегатів є 354 й номінованих губернаторами 58. Гарт, перекоаний, що після 5-го червня він зрівняється числом делегатів з Мондейлом, або принаймні не буде далеко позаду. Отже все залежатиме від неопределених делегатів і політичного потягнення Дж. Джексона. Політичні спостерігачі погоджуються, що змагання до Конвенції між кандидатами будуть цікавими.

В АМЕРИЦІ

ПОШИРЕННЯ ВІЙНИ в Перській затоці, в наслідок чого піднялися ціни на нафту і збільшилося затурбовання щодо запасів оливи, не відбилося, проте, на цінах газоліни в ЗСА. Запаси газоліни тут збільшилися і очікується навіть зниження цін на неї.

ЧЛЕНИ КОНГРЕСУ і РЕЧНИКИ організацій в питаннях охорони здоров'я повідомили у вівторок, 22 травня, що сильніша пересторога на паках цигарок про школу для здоров'я від курення знаходиться тепер у процесі схвалення Конгресом. Новий напис на паках і під час оголошень у пресі звертатиме увагу на те; що курення може викликати рак легень, хворобу серця, емфізему і спричинити всілякі ускладнення у вагітних жінок.

У СЕРЕДУ, 30-ГО ТРАВНЯ, очікується незвичайне і рідке затемнення сонця, коли ніби діамантове намисто оповитиме темний місяць, коли він пропливатиме безпосередньо перед сонцем. Подивитися це драматичне видовище "брілянткового намиста", що триватиме кілька секунд, можна буде найкраще впродовж тонкої смуги від Луїзіани до Вірджинії. Спостерігачі цього явища у Нью Йорку не побачать "намиста". Часткове затемнення сонця почеться у Нью Йорку о год. 11:45 ранку. В год. 12:55 по полудні буде затемнення на 92 відсотки, і місто купатиметься в померанчовому світлі.

ВИДАТНИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ психолог Річард Дейвідсон заявив, що вперше знайдено можливість об'єктивного виміру глибини людських емоцій в найменших подробицях та їх важливій дії на людський організм.

ГОЛОВА БЮРА У СПРАВАХ молоді в місті Нью Йорку Дейвід Р. Джовані запропонував пообидню шкільну програму для дітей дитячих садочків у публічних школах міста. Згідно з цією пропозицією, години зайнять у 60-ох міських школах будуть продовжені до 6-ої вечора, щоб, мовляв, облегшити долю працюючих матерів, чи то батьків. План його зустрів ентузіастичну підтримку в міській раді фінансів. Якщо план цей буде одобрений, то малі діти перебуватимуть у садочках від 8:30ранку до 6-ої год. вечора, починаючи від вересня 1984 року. Справа ця знайшла відгук в Нью Джерзі, де задунали голоси, що подібну систему варто б завести і в цьому штеті.

Плянують конференцію молоді у Вашингтоні

Вашингтон. — Українська Національна Інформативна Служба подає до відома, що в днях 8-9-10 червня 1984 року тут відбудеться конференція молоді, яку влаштує Український Конгресовий Комітет Америки разом з Об'єднанням Американським комітетом балтійських народів. Ціллю конференції є познакомити молоді з політикою й практичною діяльністю американського Уряду та представити молоді можливості

праці в урядових установах. В програмі конференції входять відвідини Білого Дому, лекції і семінари урядових працівників і членів Конгресу.

За ближчими інформаціями та порадами треба звертатися до УНІС у Вашингтоні.

В конференції візьмуть участь крім української молоді також представники інших народів, у тому поневолених Москвою.

А. Оленська-Петришин здобуває славу в Європі

Джерзі Сіті, Н. Дж. (Л. Волянська). — Відома українська мисткиня, і мистецтвознавець Аркадія Оленська-Петришин знову здобула визначний успіх на одному з престижних європейських форумів — у Антверпені, Голландія, де акраж експонувалися незвичайні "Кактуси" мисткині на її самостійній образотворчій 38-денній виставі, що розпочалася там з 13-го квітня, а закінчилася в неділю, 20-го травня. А тепер її чекає другий великий успіх — відкриття цієї ж виставки "Кактусів" у сусідній з Голландією країні — Бельгії в Брюсселі, де виставка розпочнеться в четвер, 24-го травня, і продовжуватиметься 31 день, до суботи 23-го червня включно.

Про вже досягнений успіх в Голландії і про другий, що ажраз настає в Бельгії, прийшла до редакції "Свободи" розповідь членом редакції щоденника сама мисткиня, приїхавши зі собою прецікаві спогади про щойно відбуту поїздку до славної "старої Європи", де вона була на урочистому відкритті своєї виставки й познайомилася з цілою плеядою визначних чужинців, аматорів і знавців мистецтва, і де її тепло, як представницю американського і українського мистецтва, вітав консул ЗСА Пітер Джакобі у вповнений добірною публікою елегантний і великий залі головно-



Під час відкриття виставки (зліва): консул П. Джакобі, А. Оленська-Петришин і Г. Де Грев.

го будинку фірми Бритніш Петролеум, господаря виставки. Тут же привітав українську мисткиню, представницю молодшого покоління українських образотворчих мистців, президент цієї світової фірми "BP" Дж. Де Грев. На розмові передала А. Оленська-Петришин редакцій щоденника багатокопльований каталог, виготовлений спільно з виставкою, з докладними даними про її творчість і з прегарними ілюстраціями. Інформативний текст подано в каталозі у двох мовах — голландській та французькій; є тут біографія й портрет нашої гарної артистки-художниці. Дві мови каталогу пояс-

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА **SVOBODA**
Українська щоденна газета
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00
UNA members \$12.50 a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право в потрібні виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши завершеному коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів UNA \$12.50 місячно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Знову загроза війни за нафту

В останніх тижнях центр міжнародної уваги перенісся з Близького Сходу, від хронічної ізраїльсько-арабської ворожнечі та братовбивчої громадянської війни арабів проти арабів в Лівані, далі на схід, в обшир Перської затоки. Йдеться про драматичний зворот у близько чотирирічній війні між Іраком і Іраном. Кожна з цих країн намагалася і далі намагається знищити нафтові джерела, на які вони багаті. Ця близько чотирирічна війна коштує обом тим країнам уже кругло 50,000 вбитих, не рахуючи сотень тисяч ранених і більшовинних втрат у народному господарстві. Теперішня зміна у цій ніби локальній війні настала з хвилиною, коли Іран загрозив, що він замкне протоку Шатт ель-Араб, перервавши таким чином вільну мореплавбу — в даному випадку внеможлививши експорт нафти морським шляхом. У минулому тижні затонуло понад 20,000-тонний корабель від бомби, скиненої Іраном. Взагалі вже пошкоджено сім нафтових кораблів. Іран є в посіданні протоки Шатт ель-Араб і Гормузу, через яку перепливає коло 20 відсотків руди для західноєвропейських країн і для Японії. Президент Реген вже давно заявив, що вільний світ, не буде байдуже придивлятися, якщо настане загроза для вільної мореплавбу з цього нафтового басейну, яким є країни навколо Перської затоки.

Сама Америка безпосередньо не потребує цієї нафти. Вона має велетенські стратегічні запаси, якими може це допомагати Японії. Америка має власну нафту (Тексас) та імпортує нафту з Венесуели, що їй виплачується, бо американські робітники в нафтовому промислі високооплачені. Але Західна Європа — Великобританія, Франція, Західна Німеччина та Японія не всіли обійтися без імпорту середньосхідної нафти, — з Ірану, Іраку, Савдійської Аравії, Кувейту й Еміратів, положених над Перською затокою. Американський Уряд заявив готовістю дати летунську охорону нафтовим кораблям, які плістимуть у цьому воєнному обширі. Поки що всі арабські країни, продуценти нафти, не прийняли американської пропозиції, заявивши, що вони самі обороняться від напасників. Практично — йдеться про ворожий Західові Іран, в якому після укладу союзної з Америкою монархії настав ворожий Америці цілому Західові теократичний режим під диктаторським провідом фанатика аятолли Хомейні.

Арабські країни, зорганізовані в Лізі арабських держав, перевели вже кілька надзвичайних нарад і вони звернулися до Ради Безпеки ООН з проханням забезпечити безпеку їхніх морських шляхів. Тому, що в Раді Безпеки, право "вето" має Советський Союз, то згоріти можна передбачити, що Рада Безпеки, яка ані разу не змігла конструктивно розв'язати якусь поважну міжнародну кризу, і в даному випадку реальної допомоги арабам не дасть. Адже Советський Союз одіждив від царського російського режиму легендарний заповіт Петра Першого — змагати до заволодіння Перською затокою. Звідси і вся ворожнеча СССР проти Ізраїля, який є теж наче заставою на тому історичному шляху російського імперіалізму.

І тому й американська закордонна політика не заінтересована в нафті, а в недопущенні Советського Союзу, щоб він не використав нагоди — ворожнечі між Іраком і Іраном — для власного втручання у цей конфлікт. Ціль СССР — заволодіти морським шляхом, яким пліве потрібне Західній Європі паливо, бо таким чином вся західна економіка опинилася би під контролем Советського Союзу.

Тому саме Америка стоїть у постійному тісному контакті зі своїми союзниками з НАТО, безпосередньо зацікавленими в тому, щоб не було труднощів в отриманні нафти від її середньосхідних продуцентів. Америка не втручатиметься сама на власну руку в той середньосхідний конфлікт. Але не залишиться неувражливою, якщо Великобританія і Франція та Японія, які розпоряджаються поважними морськими і летунськими силами, рішати покласти край колотнечі, яка загрожує їм втратою пального, без якого неможлива вся економіка їх країн. Саме на цю тему появилися в останніх днях прецедентні коментарі в американських часописах. Реген і державний секретар Шульц мають стовідсоткову рацію, коли твердять, що закордонна політика повинна — мусити — бути двопартійною. Немає місця для передвиробчої демагогії, якщо йдеться про таку справу, як советський імперіалізм чи фанатизм тих місцевих диктаторських казків, які загрожують вільному світові — його вільній торгівлі.

Основна зміна у війні між Іраком та Іраном зазнала наприкінці 1983 року, коли Ірак затопив був грецький вантажний корабель "Антигона". А після цього випадку Ірак уже почав нищити майже один за одним деякі міжнародні танкери, які запливали до острова Кіргат, де міститься головний нафтовий термінал Ірану, Бондар Хомейні. Для бомбардування, Ірак почав вживати доставлених йому Францією, надзвичайно прищиплених типу "Ексон", що їх можна вистрілювати із джетового бомбовика Супер Етендар або із окремо побудованого для цього призначення, супер-гелікоптера "Фрелсон".

Умичасі Ірак проголосив, що він знищив сім вантажних кораблів, в тому числі чотири більші танкери, та зістрілив п'ять іранських бойових літаків. Ірак і в далі погрожує, що, доставленими йому французькими бомбовиками Супер Етендар, він затопить кожний корабель, який поважиться заплисти у північний кінець затоки. А Іран у свою чергу загрозив, що у відповідь за іракське бомбардування, він замкне Гормузьку протоку.

І оце ми якраз є свідками, що Іран розпочав бойові акції, у яких іранські нічні бомбовики пошкодили, або затопили танкери Сав-

Ярослав Курдилик

ВІЙНА ЗА ПРЕСТИЖ І ЗА НЕПОСТУПЛИВІСТЬ

дійської Аравії і Кувейту — неначебо у прямих відплатах за те, що вони ввесь час дуже помітно допомагали фінансово Іракові у війні проти Ірану.

Мимохід так і насовісться питання, що саме підсилює постійно цю напружену ситуацію між цими двома країнами, де на будь-яку згадку, аж ніяк не заноситься? У відповідь на це питання, можна знайти найрізноманітніші інтерпретації, але між ними, чи не найавторитетніші — це заяви військовиків.

Міжнародні мілітарні аналітики заявляють, що президент Іраку Саддам Хусейн розпочав війну, але не був у силі, ані перемогти Ірану, ані теж примусити його до будь-яких переговорів. А з другого боку, непоступливий аятолла Хомейні вирішив, що він мусить за всяку ціну "стерти з лиця землі сатану Хусейна" — але втративши досі коло 250,000 вбитими і пораненими, не зміг заволодіти територією Іраку, або припинити його до безумовної капітуляції.

Доведений до розпачу дотогочасними невдачами,

теперішній фанатичний вождь Ірану аятолла Хомейні, намагався створити таке положення, щоб ударити ним по тих усіх арабських державах, які і надалі ще допомагають Іракові.

У зв'язку з такою ситуацією, Вашингтон найшовся у досить клопітливому положенні, бо досі він займав таке становище, яке у чергу чергу не сприяло продовжанню цієї безглуздої війни, що триває уже четвертий рік. Але одночасно умичасі Адміністрація президента Регена намагалася впливати і переконувати, "всі арабські нафтові держави", що вони завжди можуть звернутися за допомогою до ЗСА, а зокрема в тому випадку, якщо б Іран поважився замкнути Перську затоку.

У випадку такої неминучої кризової ситуації Уряд ЗСА сугерує, щоб т. зв. Кооперативний консультативний союз складався із шістьох націй Перської затоки, звернувся до ЗСА за мілітарною інтервенцією, так само подібно, як це вчинили Організація східних Караїбських держав,

напередодні інвазії Гренади.

На додаток, між іншим, ще існує т. зв. генеральне домовлення із державами з Перської затоки, що у випадку дійсно поважної загрози, не лише ЗСА, але й теж європейські держави погоджуються допомогти, щоб ця затока мала свободний доступ для усіх, без винятку флоту світу.

Мілітарні стратегічні експерти твердять і підкреслюють, що у випадку, якщо б Іран намагався заблокувати затоку, то це не легка, а скломплікована проблема. Насамперед слід мати на увазі, що того роду блокада матиме дуже драстичні наслідки, особливо коли вважити, що перський нафтодобувний обшир, доставляє дві п'яті своїх родових для індустриального світу.

І тому теж Вашингтон і всі його союзники мусять дуже серйозно розглядати і брати до уваги всі есентуальні можливості і їхні наслідки. На простій мові це означає, що майбутній оборончий щоглоб обшир мусять мати підготовану таку мілітарну силу, яка зможе втримувати відкрито Перську затоку. Водночас їм треба політично підготувати світову опінію, що у випадку невідомості — може доведеться вжити цю їхню військову силу.

3 ЛІСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩЕ ОДИН ЖИВИЙ

У щоденнику "Свобода" з 8-го травня ц. р. появилася допис п. н. "Вісті з осередку св. Андрія в Порт-Мінерал Спрінг", авторства д-ра Володимира Е. Голіана.

Звітуючи про доповідь д-ра інж. Степана Тисовського про студії у славній Грінчій Академії, а не інж. Богдан Патрило, що тепер перебуває у Польщі.

лише два, а саме інж. С. Тисовський та інж. І. Янович. Дозволю собі спростувати це твердження тому, що це живе третій українець, випускник цієї славної Грінчій Академії, а не інж. Богдан Патрило, що тепер перебуває у Польщі.

Мгр Ольга Патрило-Мороз

Сентрал Айленд, Н. Й.

"ЗАДУРМАНЕННЯ АВТОРИТАРНИМИ ІДЕЯМИ"

Микола Бараболяк у статті "Пекін важливіший для нас" ("Свобода" з 12-го травня ц. р.) несприхливо говорить про Чінг Кайшека, про "його сина" та про 2 мільйони протикомуністичних китайців, що переселилися на Формозу, де населення є теж китайського походження. Автор пише, що Чінг Кайшек був колись, "а нині його синок, задурачений авторитарними ідеями, жили ілюзіями, що відвоюють Китай...".

Що Чінг Кайшек, застосував до тайванців дуже жорстокі методи тоталітарної системи" тощо.

Читаючи статтю М. Бараболяка, зауважуємо деяку співзвучність з ультра-ліберальною американською пресою, яка беззастановно нападає на "тоталітарні", "диктаторські", "репресивні", "брутальні" режими у Чиле, Ель Сальвадорі, Південній Кореї, Філіппінах, недавно в Аргентині, які всі

є протикомуністичні, але із симпатією або боляд дуже толерантно говорить про такі режими, як у Нікарагуа Кубі чи у Советському Союзі, які є без порівняння більш тоталітарні і брутальні, як вищезгадані протикомуністичні режими.

Та навіть ця про-лівацька американська преса не пише нічого про будь-які тоталітарні репресії на Формозі.

Не можна мати претензій до "Свободи", що помістила статтю М. Бараболяка. Навпаки, нам треба преси, яка містить різні, навіть дуже контрверсійні статті. Та треба дуже дивуватися М. Бараболякові, для якого "ілюзії", що колись владствували відвоювати від червоних варварів рідну країну, це "задурачення авторитарними ідеями".

Ярослав Татомір

Левіттан, Па

Олександр Домбровський

ЗГАДУЮЧИ ІВАНА ЛИСЯКА-РУДИЦЬКОГО

науковця й разом злібного публіциста з особливим нахилом до політичних наук та питомими йому тенденціями знайти компроміс між модерним українським націоналізмом — державництвом із другого боку світоглядом доменного лібералізму ідей і концепцій так всенародного, як і універсально-світового майдану, багатогранна постає науково-публіцистично-ідеологічного аспекту — залишитися адяким об'єктом студій для майбутнього дослідника не лише в історичному, але й світоглядно-психологічному підході до монографічного наслідування його життя й діяльності. До його плюсів належало й те, що не мав собі загуміново-галицького комплексу з психологічними реманентами проблеми "ми й ви", лише був українцем соборницького наставлення. І. Лисяк-Рудницький держав свого рідного, співпрацював зі світо вільної української науки, але при тому всьому мав нахил і здібність "пробивати собі вікно у світ", був здеклеярованим противником політики наукового гетто й іронізував з тих, які, нахочаючися фізично на північно-американському континенті, все таки блукають своїм ностальгічним духом по бруку київського Хрещатика, чи Руської вулиці у Львові та в своїй тузі за Батьківщиною духово розводують між Україною

й з другого боку — Новим Світом, тобто місяцями нового поселення. В даному випадку І. Лисяк-Рудницький вив далеко краще притосуватися до нових обставин на еміграції. В тому аспекті не було належного розуміння між д-ром І. Лисяком-Рудницьким і з другого боку — науковця м старшого покоління, яких він називав жартливо "пенсіонерами", а йому в свою чергу прищиплювали, мабуть, не зовсім правильно тенденції космополітизму. Він був реалістом не лише в політиці, але й у житті й науці, не допускаючи до науки патріотичних тенденцій і романтизмів. Це все в порядку.

Але неюючи патріотичні тенденції в науці, він рівночасно доходив іноді до екстремних виявів переборщення "об'єктивізму" зі школою для української правди. Ми маємо тут на увазі питання про походження Київської Русі. Д-р І. Лисяк-Рудницький, принаймні давніше (тому 15-20 років), схилився до концепції спільності історичних традицій Київської Русі для всіх трьох східноєвропейських народів. Можливо, що пізніше той його погляд еволюціонував у напрям української історичної правди, в останні бо часів він не нагодушував згадану концепцію, яка в загальному покривається у даному випадку з позицією підсовєтської науки. Ав-

торів цих рядків прихотилося полемізувати з д-ром І. Лисяком-Рудницьким відносно цього питання на одній з Наукових Конференцій УВАН у Нью-Йорку, при чому він обстоював свою тезу спільності історичних традицій Київської Русі в користь московськоросійського чинника. Це, мабуть, найбільш впадаюча в очі, "Ахілєва п'ята" його наукової діяльності. Але були й світла на шляху його наукової діяльності. Він мав особливий нахил до опрацювання епістолографічних публікацій, тобто листування між діячами української культури, що виконував солідно з додатком науково-публіцистичного коментаря. Іван Лисяк-Рудницький звичайно говорив так, як думав — не кривив душою навіть тоді, як помилувався. Він умів держати перо в руці й був рівночасно злібним публіцистом.

У моїй пам'яті збереглося кілька особливих моментів з життя І. Лисяка-Рудницького, цікавих якраз тим, що походять з його дитячих і власно хлоп'ячих літ. Думаю що, до речі, буде згадати про них. З д-ром І. Лисяком-Рудницьким стінував я вперше, коли йому було вісімнадцять років, а мені якраз після вакацій добігло у вересні 15 років. Був 1919 рік — вакаційний час. У тому ж році я поїхав на пластову оселю новиків до Підгір'я. Оселя знаходилася якраз над річкою Лимною, а по дорозі боші за насипом з вузькою дорогою залізницею пишалася мит-

(Продовження на стор. 3)

ДОПОВНЕННЯ ДО 10-ЛІТТЯ

КРЕДИТІВКИ В ПІТСБУРЗІ

"Свобода" з 6-го квітня ц. р. помістила допис голови Управи Централі Українських Кооперативів Америки (ЦУКА) інж. Дмитра Григорчука про "Десятиліття Кредитової Кооперативу в Пітсбурзі", в якій автор подає історію цієї молоді фінансової установи. Ми є вадячі ЦУКА за її моральну та організаційну допомогу, а зокрема її голову, який майже від початку шікався нашою установою та активно допомагав. Від нашої дирекції я хочу виявити малі недоліки в цьому дописі та його дещо доповнити.

Нашим фінансовим референтом є Петро Нейбер (подано Найдер), а колишнім головою Українського Клубу, що є власником Українського Дому був бл. п. Михайло Майнош (по дано Майшош). До найбільш активних членів Управи треба ще додати заступника голови дирекції Михайла Барана, рекордую секретарку та директора

Таїсу Корчинську, як теж доволілітні директори і співпрацівники Миколою Сивого, Стефана Вацка і Григорія Шараневича. Окреме призначення треба дати керівникові бюро, Ярославові Годованцеві, який теж провадить секцію молоді і студентів. Молодий Євген Манастирський активно працює як член контрольної комісії спільно із Теодором Сивим. Треба відмітити, що Євген є сином бл. п. Честера Манастирського, основника кредитівки та першого голови Контрольної комісії. Правні поради дає безкоштовно адвокат Маріон Попіль.

У неділю, 25-го березня ц. р., Кредитівка святкувала значила своє 10-річчя бенкетом у залі при церкві св. Юра з участю майже 300 членів та гостей з усіх частин західної Пенсильванії. Головним промовцем був інж. Дмитро Григорчук, який висловив призначення

(Продовження на стор. 3)

"Листи читачів" повинні бути не довгими, як одна сторінка машинопису, друкована через два інтервали. Лист повинен торкатися тем, порушених тільки на сторінках "Свободи". Реагувати слід до десяти днів після опублікування матеріалу. Якщо лист пишеться рукою, то слід писати його чітко і внятно і також з великими відступами поміж рядками. Редакція має право скорочувати листи й виправляти мову, як і скреслювати різкі висловлювання.

Ярослав Падох

СПОМИНИ ПРО МИКОЛУ НЕДІЛКА

(У п'ятиріччя смерті)

III

Вій околиці Микола поза нами нажив чимало приятелів, зокрема молоде й дуже життєво-спосібне подружжя колишнього галицького поважного купця Осипа й адвокатської секретарки Стефанії Дибів. Вони в часі потреби, зокрема після того, як ми й чимало інших виїхали до американської окупаційної зони, ставали обоєм Неділкам у частій пригоді. В домі С. Дибів, чоловік який передчасно помер (за другим чоловіком Ценко), слід шукати чи не найбільше число картин Миколи з того періоду часу.

Виїхавши швидко до Мюнхену на поклик Українського Вільного Університету, доцентом якого, а згодом професором я був від раннього 1940 року, ми з дружиною на довгий час втратили зв'язок з Неділками, які в 1948 році виїхали до Аргентини.

Втретє зійшлися наші життєві дороги в Нью-Йорку. По довгих роках без ніякого зв'язку, Микола відпав нас і ми з того часу втримували листуванням перерваним зв'язком. Йі затримали сліди довголітнього відлучення. Ми вивидали від нього, що його давній страх перед людоловами, який нерозважно спонукав його передчасно, не дожидаючи сподіваного переселення до Америки, виїхати скоріше до Аргентини, не покинув. Його навіть там. Вічні неспокій, в цьому комуністичній, у цій країні не переставали його хвилювати, й це вплинуло на його постанову наново емігрувати. Хоч не було в Неділках великих гараздів в Аргентині, то все ж такі поведомства ім влаштувати життя, вибудувати пристойну хату й Микола

став жити з мистецтва. Тим-то рішиться по 13-ти роках знову емігрувати з як-не-як стабілізованого життя, й починати жити наново від фізичної праці й виучування чужої, зовсім чужої, мови, не було легко.

Ми вважалися нашим новим сусідством із Неділками й скоро, на основі нашого т. зв. афідавіту, вони в 1961 році прибули до ньюйоркського порту. Приїхали окремо; спершу Оксана, а декілька місяців пізніше, Микола. Він продав хату, а Оксана приготувала нове мешкання, на Десятій вулиці, в сусідстві з нами. З часом вони стали жити в домі при українській Другій авеню у близькому сусідстві з М. Морозом і С. Литвиненком, звідки згодом перенеслися до місцевості Глен Ков, оподалік Нью-Йорку.

Радість зустрічі з Миколою негайно сплинула несподівана, важка атака астми, на яку він здавна хворів. Після спільної вечери в їх новім мешканні, коли ми відійшли до дому, пані Оксана викликала нас, мовляв, Миколі стало недобре. Ми застали його в дивній позиції, на колінах з руками піднесеними вгору, як для молитви чи для пророку. Мабуть це облетігувало йому дихання. Микола ніколи не виділювався з цієї недуги, яка, мабуть, була боляд частинною спричинена його алергією — важко подумати — але до фарби! Бувало, малюючи над потоком коло Союзівки, він повертав палітру в сторону вітру, щоб запах фарб йшов з вітром й не доходив до нього. Такі витівки долі не чужі й не-маларям. Ось мій приятель, відомий бойківський будівничий церков — мистець Юрій Костів, від молодості терпить на алергію до травиця!

Заощаджені в Аргентині гроші й праця дружини Неділка Оксани дала тут йому змогу продовжувати малярське "ремесло". Він залюбки виїждив за місто, а згодом, як придбав авто, і подалі, зокрема на довгий, чи короткий час на Союзівку, а то й до Лейк Джорджу. Недовгий час він навіть мав біля свого мешкання невелике ательє. Мав він чималий клопіт з вивченням керуванням авто й правил їзди. Півсерйозно, півжартував казав, що не діявлявся на 200 годин лекцій їзди й досі не вмів їхати, що було стоїть годинами при шляху й дивиться, як інші їдуть, але це не допомагало. А дивно, бо був зручний у технічних роботах і власними руками вибудував свою аргентинську хату. Мабуть і при їзді автом та вивчені урядових приписів керування ним, не допомагала йому його скромність і брак довіри до своїх спроможностей...

(Продовження буде)

Згадуєчи...

(Закінчення зі ст. 2)

ропоща падала, де звичайно перебував під час вакацій Митрополит Кир Андрій, граф Шептицький. Вакації були погідні — сонячні. Сонце пражило з усією енергією літнього сезону, а вода в Лімніці була зима аж „кости доміло“. Після обіду було досить часу на відпочинок і ми, таборовики (юнаки й юначки), „хляпалися“ у річці, хоронилися перед спекою. А вода Лімніці заповнювала до себе не лише своїм холодом, але й чистою. Можна було похукувати майже кожний камінець на дні Гірської річки, навіть на більший глибини. Але тут були також великі, часто круглі каменюки, по-рослі ховками мохом. Часті траплялися, що вилізли на таку каменюку й зараз так посовтніли й попустили у воду. З таких купів користав обильно й мали учасник оселі Івася Лисак, „вудеркінд“ табору, зайнятий самим собою з часто філософською усмішкою, тихий хлопчина й відомий з того, що часто знімався на пластові збірки, але команда табору не толерувала.

Одного разу Івася віддавив від групи таборової дівчини, яка „хляпалася“ у річці, видрапався на каменюку й сів собі, оглядаючи себе доволі себе. Якось так склалося, що я нахолодився всього кілька кроків від нього, обсервуючи його з поблажливою усмішкою, як старший на кілька років юнак. Нараз Івася зівівся до каменюки й, видивившись, тихий стоїти страху, пірнув у воду по шию, якщо не вище. Я скочив у його сторону, витягнув настрашенного хлопчину й посадив на гранітну, менш небезпечну каменюку. Івася був блідий, а також настрашався. Сьогодні, після півгодини, „згадом“ важко сказати з цілою певністю, що я врятував його життя. Дуже правдоподібно, що так, бо малий, інтелігентний, але фізично досить нездарний тоді Івася мав

А. Оленська-Петришин...

(Закінчення зі ст. 1)

ного світу — дивовижних загальних каткув, якими вона вже встигла полонити також американського відвідувача мистецтв галерії: відомі її успіхи в експозиціях у Нью Йорку, в Нью Джерсі, зокрема в Нью Джерсіському стейтовому музеї в Трентоні (1982) й у Морріс Музеї мистецтв і наук в Моррісавні, Н. Дж. (1983) та в багатьох інших виставках в ЗСА, про які писала щиро американська преса і про що були своєчасні інформації у „Свободі“.

Розглянули ми в редакції тут і численні світлини, зроблені на відкритті в Антверпені (під адресою Jan Van Rijswijcklaan 162, 2020 Antwerpen, Holland), де було присутніх 400 осіб гостей, з яких багато старілися дістати автограф мисткині й цікавилися питаннями про Америку та Україну, про скрізь і всюди А. Оленську-Петришин підкреслює не тільки своє українське походження, а також вплив українського „плоского“ іконопису на її досконале мистецтво. Це яроз українська ікона своєю плоскістю начебто „йшла на не“, ще як була вона дитиною, і полюбила її. Картина ж з об'ємною глибиною вабить глядача йти в намальоване, як цікаво й слушно пояснює мисткиня різницю поміж „плоскими“ монументальними кресаннями з катусовими мотивами й іншим традиційним „глибинним“ малюванням. Оці „плоскість“ і багатство кольорити ікони перенесла мисткиня в зображення рослинності „дикого американського південного заходу“. Все це походить уяву особливо глядача європейського, зіндустріального переважно міста, бо він глибоко зацікавлений проблемою збереження довкілля. Тож тематика експонованих олійних великих картин і чималої кількості графіки мисткині (всіх „Каткув“ тут було 14 олійних великих полотен і 10 графік — гравюр) відтворювала „сильно“ луно в серці цього глядача, думки якого висловив за всіх американський консул П. Джакобі на відкритті оцими словами: „Чи є пані Оленська-Петришин американським амбасадором доброї волі? — Справді, вона є такий амбасадор, і не тому, що американська консульська репрезентація в Антверпені дала їй печатку свого схвалення, але тому, що мисткиня сама є тим кимось, хто приніс так багато прегарних форм і кольорів до нас. Майже за визначенням-дифініцією — продовжував консул — вона — амбасадор краси й талантів. Рослини Оленської-Петришин — це каткув, є тубільними квітами нашого пустельного південного заходу, що охоплює стейти Нью Мексіко й Аризони, з великою частиною терену південної Каліфорнії також. Кольори що їх артистка дає нам тут, — це не барви насиченого свіжого фламандського луку, але опалені сонцем, виснажені жарою кольори 50-градусної (за Цельзієм) спеки, що покривав американську пустелю майже всі літні місяці“.

Влучно пояснюючи виставку, консул П. Джакобі виявив обізнаність з творами А. Оленської-Петришин, з якою мав три зустрічі-розмови, розпитуючи її про неї саму, про її мистецький вишід, про країну, з якою вона походить, і про її „американу“ — захоплення заходом ЗСА. Він теж похвалив діяльність фірми „Брітні Петролеум“, яка уможливила це досконале поєднання „потрібного з прекрасним“, даючи матеріальні засоби для того, щоб така висококультурна подія — виставка

повернулася з Антверпену мисткині через родинні обставини вчасніше (заховів її батько), але ось знову 22-го травня полетіла до Брюсселю на відкритті її другої виставки; з нею поїхав д-р Володимир Петришин, її чоловік, що є професором математики в Раттерському університеті й визначним ученим у своїй ділянці. В Європі цей раз планує подорожувати Петришини лише трошки довше, щоб могли також відвідати українські осередки і подбати про дальші виставки її творів. Мисткиня має в плані залишити свої картини в Європі для есентуальної пересувки виставки, щоб з її творами познайомили й інші європейські країни. Планує А. Оленська-Петришин виставку в Канаді цієї осені, де її добре знають з часів, коли вона була ентузіастом безпрямового напрямку в мистецтві. Ці захоплення „зеленої молодости“ вона тепер залишила, але не уважав той період „трагедією“ для її мистецького зростання, навпаки, вона і тепер вважає успіх її каткув, крім української ікони, про що вже згадано вище, також „плоскості“ безпрямового періоду її творчості, як і „плоскості“, наприклад, китайських „скрол“ і „легенд“, що з ним вона теж добре обізнана, як і належить бути обізнаною — вона ж бо і мистець і мистецтвознавець та глибока вдумлива людина.

Зустріч із Святославом Гординським

Філія Європейського Об'єднання українських письменників „Слово“ в Мюнхені, якою протягом багатьох літ керує проф. Юрій Бойко, відомий літературознавець, уряджує час від часу цікаві авторські вечори і зустрічі з чільними діячами, творцями нашого літературного і мистецького життя закордоном.

Таку цікаву зустріч для присутніх організував проф. Ю. Бойко в суботу, 28-го квітня, з відомим знавцем церковного мистецтва, проф. С. Гординським, який довший час перебував у Відні, де розмалював відому церкву св. Варвари, розписав її вкінці вкінці березня цього року, прикрашавши її п'ятикопним настінним розписом і настінним зображенням окремих святих. Величаве посвячення оновленого храму й з нагоди його 200-річчя відбулося 8-го квітня з участю чисельних наших і місцевих владних та духовних, провідних діячів українського наукового і суспільного життя та чисельно прибулих вірних, в тому числі з дальших країн Європи.

Застріч з маестром С. Гординським відбулася в Апостольській Екзархії, у вільній залі, з досить чисельною участю місцевих наших співгромадян. Авторський вечір відкрив проф. Бойко, привітавши присутніх та попросивши до президіального стола проф. Гординського, ректора УВУ проф. В. Янева, о. пароху М. Мольчука та рецитаторів поезії і перекладачів м. Б. Шарка та м. М. Антохія.

У своїй доповіді про творчість Гординського проф. Ю. Бойко навітлив короткими штрихами життєвий голя, згадав, що він походить з відомої родини (батько Ярослава був відомим науковцем, членом НТШ), що мистецтво він почав вивчати у Львові у О. Новаківського, а потім продовжував свої студії у Берліні в Парижі. Це й дало йому всестороннє європейське виховання, бо, крім малювання, він також вивчав і музику, в тому числі й літературу. Назвавши ряд важливіших монографій проф. Гординського, зокрема „Шевченко“ (1942), „П. Ковжун“ (1943) та спільну про трьох мистців „Крук, Павлусь, Мухин“ (1947), доповнивши наголосив їхню літературну й мистецьку вартість. Він вказав на те, що в цій ділянці С. Гординський працював наполегливо далі та що до цієї ділянки його творчості належить і новіша його мистецька монографія „Українська ікона 12-18 століть“, що вийшла українською й англійською мовами в 1973 році, а й дещо поширеніша німецькомовна версія появилась як видання УВУ у 1981 році. В цій монографії Гординський застосував всенародний підхід в історії нашої іконографії.

Проф. Гординський відомий також як літературознавець, зокрема як дослідник геніального епосу з наших класичних часів „Слова о полку Ігоревім“, переспів якого, з поясненнями про давню подію, він зредувавав в 1950 році. Своїми поясненнями окремих „темних місць“ цієї пам'ятки він став фактично одним з чільних дослідників „Слова о полку“, і зокрема дав свій історично-культурний погляд, який шанують і чужі дослідники. Таким чином, своєю трудолюбивістю і мистецтвом Гординський є визначним діячем нашої культури, побіч з відомим мовознавцем проф. Ю. Шевельовим сьгодні закордоном, та іншими нашими культурними діячами.

Проф. Бойко навітлив присутнім і перекладу діяльність Гординського, яка також заслуговує на особливу увагу. Проф. Гординський відомий також як перекладач творів з латинської, італійської, французької, німецької, польської, англійської й американської поезії. Зокрема заслуговують на увагу його переклади поезії славного французького поета Франсуа Війона, який, подібно, як і Данте, зазнав за свої погляди і діяльність переслідувань, але поезія якого відтворює поручає гарності і нотки сатири, а також гуманність і релігійність. Як перекладач творів Війона Гординському належить перше місце серед сьгодніх перекладачів, бо своїми перекладами він поставив нашу літературу перед літературою польською й російською, що повного перекладу творчості цього поета не мають.

С. Гординський дав в 60-их роках чисельні переклади поезії Шарля Бодлера, з яких навіть користав пізніше Іван Драч у своїх перекладах, а також переклади поезії чисельних інших авторів-поетів із згаданих літератур.

Детальніше зупинився проф. Бойко над поетичною творчістю Гординського. Своєю поетичною діяльністю започаткував він в 30-их роках збірку поезії „Барви і лінії“, що вийшла у Львові в 1933 році. В цій збірці відтворені юні настрої, патріотизм поета, широкі картини думок, що поступово кристалізуються у вдумливій поезії у формі складних метафор, що помітно хоч би в поезії „Надсенські вечори“ (у Парижі).

За поглядами проф. Бойка, помітний вплив на Гординського мали поети — Рильський, Зеров, Хвильовий, причому він сягнув вершини творчості, але залишився сам собою. Це вказують окремі його поезії хоч би „Розмова“, де він говорить з Україною, але також і сам з собою, а також поезія „Болі“, в якій показаний портрет цього великого поета Гординського захопленість є римськими поетичними ямбами, і духом глибоким, що й засвідчує окремим циклом поезії „З римських ямбів“.

У збірці „Вітер над полями“ (1938) відтворена напевність і боротьба за майбутнє України. Це зображене алегорично в образі росту собору і романтичних поривань, але потім передчує бурю — війну, яка сколихнула цілий світ і принесла нам руйну.

Відомий довший критик і літературознавець, згодом професор Львівського університету М. Рудницький дав у своїй статті, поміщеній в „Ділі“ в 1939 році, дуже влучну характеристику поезії Гординського, якого, назвавши „експериментатором у поезії“, але вказав на високий рівень його поезії, зокрема наголосив її форми і тематику.

Гординський пережив глибоко апокаліптичний Українці в Другій світовій війні. Це вказує хоч би назва його збірки поезії „Огнем і смерчем“ (1947), в якій напруженість, національний обов'язок. В цій збірці думками він перекликається з Шевченком, Маланюком, Сосуром, Ольжичем, але як поет Гординський залишається сам собою. В поезії цієї збірки „З книги скитальців“ (1944 р.) у нього вичутна напруженість, пориви і трагічність долі, що їх нанесла війна, але збережена і віра в майбутнє.

Проф. Бойко вважає, що післявоєнна поезія Гординського синтезує його передвоєнні і воєнні настрої; тут і нотки самоаналізу, але і перлини гумору, в стилі Г. Гайне, хоч може лагіднішим. На це вказує поезія „Подорож до Відня“, де показані жорстокості війни і поступово затерті сліди заподіяних руйн частинно в сатиричному стилі.

Окремі місця в його поезії мають мітологічні образи, наприклад, образ Одіна, а також Дидерева. Хоч Гординський у своїй поезії „Ніч над Каспєм“ є під впливом естетики Шевченка, проте, він не піддалий, а дихає вісність, що є видно в поезії „Sanctus“ (Равенна).

На окрему увагу заслуговує сонет про Львів під назвою „Листопад 1943 р.“, в якому відтворена і суперечність настроїв і пририми долі. Тут також помітні дослідники кві і його неточні ритми. Але Гординський майстер

чуттєвої різноманітності в поезії; він боїться мілких слів, він йде поетичними вершинами. Це — характеристика його поезії.

Під час обговорення творчості Гординського окремі уривки його поезії по-мистецьки читав Б. Шарко. Потім м. М. Антохія прочитав окремі зразки перекладів і одночасно подав їх мовами оригіналу — італійською, французькою, німецькою, що дало можливість присутнім їх належно зрозуміти і оцінити. При цьому в окремих місцях він давав пояснення, якщо були певні відхилення у точному передаванні назви твору у порівнянні з оригіналом.

Коротко про себе розповів і сам поет С. Гординський, який вказав на свої природні труднощі, що зумовили його у вільний час займатися частіше поезією; що при цьому він радо познайомився дещо глибше з єдиною мовою і став сам писати вірші. Поезією він цікавиться з 30-их років, а його товаришами були Б. Кравців і Б. Антонович.

Читаючи за кордоном різну поезію, він звертав увагу і на переклади, головним чином був у Франції, і це зблизило його з перекладами творчості. Він звертав особливу увагу на естетику перекладу, на точність передавання думок і образів, і тому переклав „Осінню пісню“ Верлена, бо хотів дати щось нове, знаючи, що її перекладали інші. Так переклав „Міньону“ як і „Музичний твір“ Тете, бо це диктувало його відчуття. Так поступав і з іншими перекладами багатьох авторів. Щодо творів Війона, то він переклав їх у Вінніпегу, де тоді розмалював церкву.

На кінець проф. Бойко подякував присутнім за чисельну участь у зустрічі та привітав присутню Емму Андійську з одержаною нагородою за останній роман. Подякував також присутнім паням — О. Пеленській, Я. Філь та обом Сестрам Службинцям за приготування солодощів і каву.

Скромна перекуска була нагодою до дальших розмов і обміну думками серед учасників вечора та присутніх членів „Слова“.

Д. Кузь

УККА в Честері відбув загальні збори

На протязі минулих двох років 1982-83 місцевий Відділ УККА Делегатової Органу в Честері не проявляв майже жадної діяльності, що було спричинено тим, що на загальних зборах на весні 1982 року не вдалося підібрати відповідну особу на пост голови Відділу.

По довших приготуваннях українська громада таки здала свій національний іспит і відновила працю в цій організації на терені нашого поселення.

У неділю, 8-го квітня ц.р., в 3-ій год. по полудні, в приміщенні шкільної аудиторії при УКЦ в Честері відбулися звичайні річні загальні збори, на яких вибрано всі керівні органи Відділу та накреслили план праці на майбутнє. Збори відкриває голова Контрольної комісії інж. Володимир Кузик, який попросив Володимира Корчинського, щоб за несприятельного (хворого) шамбеляна о. Петра Ліпника провів вступну молитву. Потім присутні вибрали одноголосно президію зборів:

проф. Стефан Микита, Предсідник, інж. Володимир Кузик, заступник, Ірина Назаревич, секретар української мови; м.г. Любова Лесик, секретар англійської мови; Володимир Корчинський, культурно-освітній референт; Евфрозина Лесик, фінансовий референт; м.г. Лариса Лозинська-Кий, імпресозний референт; м.г. Володимир Сич, пресовий референт; Дарія Рустарк, організаційний референт; Євгенія Корчинська і Осипа Ціхановська — суспільна опіка; Григорій Ціхановський і Гарасим Маковський, члени Відділу; Контрольна комісія: проф. Стефан Микита, голова; Осип Кізіук і Дмитро Молодечев — члени; і ромадський суд: м.г. Володимир Сич, голова; Іван Федак і Богдан Малєцький — члени. Неприступного на зборах Василя Пастушка, колишнього кількостного голови Відділу, за якого згодом дав Осип Кізіук, подавши до протоколу зборів відповідний лист, вибрано за якимим між місцевим Відділом УККА і американськими урядовими чинниками.

Новообраний голова інж. В. Кузик подякував присутнім за довіру і накреслив загальномовний план праці на майбутнє.

Ширша дискусія розвинулась над існуючим Стипендіальним Фондом та його зарядом. В ній брали участь інж. Кузик, проф. Микита, Е. Лесик і м.г. В. Сич, який вніс внесок, щоб залишити цей фонд у силі, а адміністраційний фонд передати повністю новій Управі. Внесок цей присутні затвердили одностайно.

Збори закрито в 5-ій год. по полудні молитвою, яку провів Володимир Корчинський.

М.г. Володимир Сич

Доповнення...

(Закінчення зі ст. 2)

для нашої Кредитівки за дотеперішні осередження, вручив грамоту від ЦУКА та закликав до дальшої праці на тому терені. Цей заклик підтримав голова дирекції Сидір М. Тим'як, який заявив від Управи та від членства, що кредитівка буде змагатися, щоб за чотири роки, в 1988 році 1000-річчя християнства Русь-України наша установа подвоїла своє членство та майно і тим самим могла б більше працювати для добра українсько-руської спільноти

західної Пенсильванії. Незабаром Управа Кредитівки планує ювілейне видання про 10-річчя кредитівки, в якому, крім фінансових звітів, будуть поміщені дописи про місцеві організації та про поодинокі члени члени громади. До видання цієї комісії належать Маріяна Шабатура-Кармак, Михайло Баран і Сидір Тим'як.

Сидір М. Тим'як
голова Управи
Пітсбург, Па

Президент...

Закінчення зі ст. 1.

подітичні питання самих американців. Таку ж заповідь відповів дав Президент і про допомогу ЗСА країнам Центральної Америки, де також американська участь обмежується до допомоги матеріальною та вишколом. Президент зовсім певний, що до висилки військ для активних воєнних дій у цьому обшарі теж не дійде. (Про важливість грошової допомоги говорив Рєген у короткому вступному слові перед запитаннями кореспондентів).

Відповідаючи на питання, що сфокусовали внутрішньоамериканських проблем, Р. Рєген також мав чим похвалитися, бо економічний стан в країні є значно кращий, ніж був чотири роки тому. Тому Президенту вдалося влучними й слушними відповідями не тільки задовольнити тих, хто йому ставив те чи інше

питання, але навіть викликати салви сміху від зібраних журналістів.

В загальному було подано понад 20 питань і на всі Президент давав вичерпні, оптимістичні відповіді.

3 успіхом...

Закінчення зі ст. 1.

важна група видатних сучасних мистців: Я. Вижницький, С. Гординський, Л. Гуцалюк, М. Дмитренко, М. Мороз, Б. Певний, Б. Савчук, П. Холодний, Д. Шолдра, М. Черешньовський. Їхня привабливість стверджувала, як високо український мистецький світ шанував творчість М. Неділка і починалася до урочистої атмосфери на виставі.

Для технічного влаштування її чимало причинився мистець Б. Савчук.

Виставка відкрита щодня від год. 6-8-ї вечора та в суботу й неділю від 1-ї до полудні до 8-ї увечері.

XX КОНВЕНЦІЯ

Союзу Українок Америки

відбудеться

26, 27 і 28-го травня 1984 року

в Нью Йорку, в готелі GRAND HYATT

Парк Авеню при Гренд Централ

У 40-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГОЛОВНОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ РАДИ (УГВР)

КОНФЕРЕНЦІЯ (Спогади засновників УГВР і наукові доповіді)
Субота, 20-го жовтня 1984 року — Український Інститут Америки

ВІДБУДУТЬСЯ

ВИСТАВКА ДОКУМЕНТІВ УГВР, УПА, ОУН
14-20 жовтня 1984 року — Український Спортивний Клуб

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Прийняттями і Знайомими, що 22-го травня 1984 року, упокоївся в Бозі на 76-му році життя наша Дорога ШВАГРОВА І ТЕТА

бл. п.
Божена М. Юрєвичева
вдова по с. п. д-рові А. Юрєвичеві

ПАНАХИДА в похоронному заведенні Pestes, 255 Barnum Ave., Bridgeport, Conn. в середу, 23 травня 1984 р., о год. 7:30 веч.

ПОХОРОН в четвер, 24-го травня 1984 р. з церкв. св. Покрови Пр. Д. М. в Бріджпорті, Конн. 457 Noble Ave., о год. 10-ї перед полуднем на цвинтарі Lakeview, 885 Boston Avenue, Bridgeport, Conn.

У смутку:
швагер — м.г. СТЕПАН ВОЛЯНСЬКИЙ
небожі — НЕСТОР ВОЛЯНСЬКИЙ
і РОМАН ЮРЄВИЧ

Відбулося...

(Закінчення зі ст. 1)

видати окремий том „Записок“ з нагоди і для документування 110-річчя НТШ з короткою історією НТШ включено з останнім ювілейним конгресом; обмірковувано справу англійського видання книжки покійного проф. Миколи Чубатого „Князя Русь-Україна та виникнення східно-слов'янських націй“; рішення прийнято на завершення пропозицій щодо асигнування належних сум на кожну з тих імпрез. З грошових справ — рішення подякувати д-рові Петрові Мошкови і його дружині за книжний дар 100,000 дол., з чого отримано вже 52,000 дол. Вислуджено докладне відомлення з ходу і вислуджено дотеперішньої збіркою акцій у зв'язку з 110-річчям ювілеєм НТШ і купом нового дому у надзвичайно гарному місці в „українській ділянці“ Нью-Йорку. Прийнято кілька постанов у справі виконання й удосконалення цього нового дому для потреб бібліотеки і архіву. Тому рішення негайно приступити до заведення у цьому новому домі вхідні до уваги на трудність користування бібліотекою, приміщення на четвертому поверсі. Прийнято з подякою зголошення кількох записів книжок і архіву. Докладний пошук і список всіх жертводавців, однаково грошових дат як і книжок та архіву, буде поданий в окремих сторінках, що появляться в „Свободі“ та „Амеріці“. Прийнято з подякою готовість інж. В. Гриница стати архіварем світлин і фільмів

НТШ.

Велику увагу звернено на надіслані рукописи для книжкового видання. Список усіх запропонованих і запропонованих та потенційних видань буде теж проголошений в окремих часописних сторінках НТШ. Рішення в найближчому часі перевести засідання Видавничої комісії під головуванням наукового секретаря д-ра Л. Рудницького. Деякі запропоновані твори вже затверджені Комісією, і фонди на їх видання має призначити Управа, деякі рукописи мусять ще перейти оцінку й можливу рекомендацію двох дійсних членів НТШ до докладної ділянки науки. Названо прізвища чужинських учених, які заслуговують на призначення їх дійсними членами НТШ і рішення порозумітися з ними щодо їх згоди. Затворнено справу видання окремим томом „Записок“ усіх доповідей, виступів на двох наукових польсько-українських конференціях. Обговорено справу військових архівів.

Рішено: замовити у приватного Ярослава Кулинського озвучення фільму, накрученого під час посвячення дому НТШ і тодішнього наукового конгресу.

Наради проходили в діловій і дружній атмосфері. Різний думок у різних справах вирівнювано без труднощів по лінії корисного компромісу. Рішено устатити дату найближчих загальних зборів НТШ на найближчому засіданні повної Управи.

СПОРТОВІ ВІСТКИ

Редактор Омелья Твардовський

УСВТ „Ч. Січ“ —
Довгос С.К. 1:1
УСВТ „Ч. Січ“ —
Интер-Сервіс 1:0
УСВТ „Ч. Січ“ —
Азуріс Трентон 2:0

У перших двох змаганнях за звання чемпіона „Мейджор Дивізі“ Шейфер Ліги Нью Джерсі, що відбулися 22-го і 27-го квітня п.р., „Ч. Січ“ здобула чергові три очки і тим самим далі задержала позицію лідера в показнику таблиці ігор, маючи на своєму конто 19,5 очок і 25,6 відсотка голів.

У зустрічі з клубом Довгос „Січовики“ мали значну перевагу на протязі цілих змагань, але наш напад, у якому барикадувало його лідера Андрія Бакуна, не зміг використати цієї переваги для здобуття більше голів. Єдиного голя і ведення 1:0 здобув Хмільський, однак, гості зуміли використати помилку оборони і нашого воротаря, вирівняли вислід 1:1 кілька хвилин перед закінчен-

ням змагань. В чергових змаганнях з клубом „Интер-Сервіс“, що відбулися в п'ятницю, ввечері на площі Фарчез Гров під електричним освітленням, „Ч. Січ“ домінувала в першій половині, коли Андрій Бакун здобув вже в п'ятій хвилині, як пізніше показалося, рішального про перемогу голя. В другій половині гра вирівнялася, гості провели декілька небезпечних контратак, однак, наш воротар Марія Хамуляк і оборонці Юрій Бакун, Володимир Ткач, Д. Ромійо успішно ліквідували усі небезпеки.

В звітій грі на особливу увагу заслуговує капітан дружини Андрій Бакун, який не дивлячись на серйозну контузію коліна, вийшов на площу змагань, щоб пожити акції нашого нападу. Хоч було це проти волі провідника дружини, Андрій не піддався теж болям й існуючій небезпеці ускладнити лікування контузії, тому що мав на увазі сягати своєї дружини, бажання

60-літній ювілей д-ра Б. Феденка

Париж — Відомий українськомовний громадський діяч, політичний і профспілковий діяч, журналіст, історик та письменник д-р Богдан Феденко відсвяткував 29-го березня п.р. 60-літній ювілей в колі численних приятелів.

Д-р Богдан Феденко народився у Празі 29-го березня 1924 року як син відомого політичного діяча, історика письменника та журналіста, покійного вже проф. д-ра Панаса Феденка і д-ри Марії Феденко, з роду Омельчен-ко.

Ще в гімназії молодий Богдан почав писати газетні статті. Після закінчення гімназійних студій він вчився в Карловому університеті в Празі історії та класичної філології. Перед приходом до совєтської армії в Празі він разом зі своїм батьком (мати померла в 1943 р.) своїм хрещеним батьком проф. Ісааком Мазепеном, колишнім прем'єром Української Народної Республіки, д-ром Ігорем Шевченком, тепер професором в Гарварді, та іншими особами з цієї небувалої нагоди влаштовано з достойним гостем з Торонто товаришів зустріч, яка відбулася в обідню п'ятницю, 23-го квітня п.р., в репрезентативному ресторані „Комо Іні“ під спонсорством української пластмасової фірми „Індекто-Молд“ та з участю біля 20-ти осіб, в цьому числі декілька особистих приятелів Скоєнь, прихильників видання його книжки „З футболом у світ“ та кількох молодих змагунів футбольної дружини С. К. „Крила“.

Під час цієї зустрічі присутні обмінялися думками на тему книжки, яка, згідно з заявою автора, є офіційно закінчена. Вона, як висловився О. Скоєнь, „потребує переписання на машині та мовної корекції“. На жаль, поки що рукопис лежить на полиці та жде додаткових фондів. Таке видання вимагає біля 25,000 канадських доларів, до яких нам ще дуже далеко. Щоправда в рамках чикагської зустрічі передано О. Скоєнєві чек на суму 1,600 доларів, гроші, які збрала відносно мала горстка людей, але ця сума є немов краплиною води в океані фінансової нестачі. Сподіємося, однак, що за прикладом Чикаго підуть інші осередки Америки, Канади, Австра-



Д-р Богдан Феденко

Центру Вільних Професійних Діячів на Чужині, заснував і видав місячник „Вільний Український Робітник“, писав та видав численні брошури на різних мовах про Україну; добився прийняття СУСДЕМ в Міжнародну Унію Соціалістичної Молоді (МУСМ); брав участь у конгресах цієї міжнародної організації, в конгресах Соціалістичного Інтернаціоналу, Соціалістичного Руху для З'єднання Держав Європи, де він організував український відділ; в конгресах молоді Соціалістичного Руху для З'єднання Держав Європи, де він став членом Управи, в міжнародних конференціях професійних спілок. Одночасно він став співробітником різних журналів кількох країн, різних радіостанцій, пише наукові праці про Совєтський Союз, здобув широкі зв'язки в політичних колах багатьох країн. В цій величезній роботі йому не вистачало допомоги його дружини Ніна, з якою він одружився в 1959 році в Парижі.

Ця велика праця дала наслідки. Д-р Богдан Феденко наважув широкі знайомства та здобув приятелів серед політичних діячів різних країн, які розуміють українську проблему.

Наукова праця д-ра Богдана Феденка зосереджується головно на новітній історії України. Від 1971 року він викладає історію в Українському Вільному Університеті в Мюнхені; де він стає доцентом у 1980 році, білітайська праця „Історія Українського Соціал-Демократичного Руху“ Б. Феденко продовжує свої дослідження українського соціал-демократичного руху, історії масонства в Україні, готує видання одного з найстаріших рукописів „Історії Русів“, знаменитої пам'ятки української історіографії.

Д-р Б. Феденко є також автором романів і членом французького товариства письменників „Сосієте де жан де лєттре“, має добрі знайомства в мистецькому світі.

Присутність численних приятелів д-ра Богдана Феденка на ювілейному прийнятті в Парижі, велика кількість письменних привітань із різних країн, показали популярність, якою тишіться ювілей серед чужинських кіл різних країн.

Богдан Кравців
ШЕВЧЕНКОВЕ
СЛОВО І СЛАВА

Антологія перекладів з Шевченка чужинськими мовами.
Ціна: \$7.50 з пересилкою.
Мешканці стейту Нью Джерсі зобов'язані 6% стейтового податку.
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

спричинитися до здобуття перемоги.

Як вже згадано, Андрій здійснив свій задум і тією безмежною відданістю до свого Товариства та своїй дружині позитивно настроїв усіх змагунів, які вже в неділю на виїзді в Трентон з місцевим сильним клубом „Азуріс“ здобули чергову перемогу 2:0. В цих змаганнях за чашу стейту в складі дружини, крім Андрія (який цим разом успішно асистував провідникові дружини своєму батькові Володимирові Бакунові), бракувало перешкоджень або контужених Р. Букачевського, Д. Матіяша, Д. Ромія і Р. Зулія. Не зважаючи на брак цих визначних змагунів, „Січовики“ провели цю зустріч з надхненням в часі якої в більшості мали ініціативу, яку зуміли втілити в перемогу. До перерви „Ч. Січ“ вела 1:0, що його здобув Сабрій головою з подачі Бермана. Після перерви в 64-й хвилині в одній із чергових атак знову Сабрій з гарної акції Ткача і Д. Брієнзи усталих вислід зустрічі 2:0. Кілька хвилин перед закінченням змагань Марія Хамуляк, воротар, успішно оборонив карний стріл. Черговим суперником в півфіналі за чашу Нью Джерсі є німецький клуб „Спортфрендс“ Пассейк.

Склад „Ч. Січ“ в останніх змаганнях: М. Хамуляк; Ю. Бакун, В. Ткач, Р. Сабро, Р. Брієнза, М. Торій, М. Берман, М. Хмільський, С. Сабрій, Д. Бакун, Д. Каміко, В. Бакун. Провідник Вол. Бакун.

Склад дружини: Е. Гаген-барт, Г. Матвішин, Т. Бортник, С. Матвішин, Б. Гбур, М. Біназерський, Я. Твардовський, І. Васків, Я. Павлик, С. Конор, З. Іванків, Гбур, Б. Кравчук, тренер Д. Матіяш.

Склад дружини: Е. Гаген-барт, Г. Матвішин, Т. Бортник, С. Матвішин, Б. Гбур, М. Біназерський, Я. Твардовський, І. Васків, Я. Павлик, С. Конор, З. Іванків, Гбур, Б. Кравчук, тренер Д. Матіяш.

УСВТ „Ч. Січ“ (мол. юнаки) — Кліфайд Парк (мол. юнаки) 3:0

Склад дружини: Е. Гаген-барт, Г. Матвішин, Т. Бортник, С. Матвішин, Б. Гбур, М. Біназерський, Я. Твардовський, І. Васків, Я. Павлик, С. Конор, З. Іванків, Гбур, Б. Кравчук, тренер Д. Матіяш.

ОЛЕКСАНДЕР СКОЄНЬ В ЧИКАГО

Під час останніх Великодніх свят перебував у Чикаго наш відомий футбольний віртуоз Олександр Скоєнь, який приїхав сюди на відвідини свого сина Володимира. Користаючись цією небувалою нагодою влаштовано з достойним гостем з Торонто товаришів зустріч, яка відбулася в обідню п'ятницю, 23-го квітня п.р., в репрезентативному ресторані „Комо Іні“ під спонсорством української пластмасової фірми „Індекто-Молд“ та з участю біля 20-ти осіб, в цьому числі декілька особистих приятелів Скоєнь, прихильників видання його книжки „З футболом у світ“ та кількох молодих змагунів футбольної дружини С. К. „Крила“.

Під час цієї зустрічі присутні обмінялися думками на тему книжки, яка, згідно з заявою автора, є офіційно закінчена. Вона, як висловився О. Скоєнь, „потребує переписання на машині та мовної корекції“. На жаль, поки що рукопис лежить на полиці та жде додаткових фондів. Таке видання вимагає біля 25,000 канадських доларів, до яких нам ще дуже далеко. Щоправда в рамках чикагської зустрічі передано О. Скоєнєві чек на суму 1,600 доларів, гроші, які збрала відносно мала горстка людей, але ця сума є немов краплиною води в океані фінансової нестачі. Сподіємося, однак, що за прикладом Чикаго підуть інші осередки Америки, Канади, Австра-

лі та Європи, які своїми жертвами допоможуть здійснити це велике діло.

лі та Європи, які своїми жертвами допоможуть здійснити це велике діло.

Р.Д.

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

Успіхи і невдачі українських футболістів

Київ „Динамо“ — Еріван „Арабат“ — 1:1

Після високої виграної 3:0 в Тбілісі з місцевим „Динамо“ київляни відбули чергову зустріч на виїзді в Ерівані з „Арабатом“, яку закінчили ремісом 1:1. Єдиного голя для української дружини здобув Безсонів. Склад київського „Динамо“: Чанов, Безсонів, Балтача, Михайличенко, Дем'яненко, Лозинський, Буряк, Баль, Олександренко, Хлус, Євтушенко, Блохін, Заварів.

Дніпропетровськ „Дніпро“ — Ташкент „Пахтакор“ 1:0

Цю скромну перемогу здобули минулорічні чемпіони вищої ліги у себе вдома при участі понад 21,000 глядачів. Переможного голя для „Дніпра“ здобув Протасов. Склад дружини: Краковський, Башкирів, Ділай, Пучков, Лисенко, Чіпібі, Кузнецов, Литовченко, Чередник, Серебрянський, Протасов, Таран, Лютий.

Тбілісі „Динамо“ — Одеса „Чорноморець“ 1:1

Ремісом 1:1 закінчили свою зустріч футболісти „Чорноморця“ на виїзді в Тбілісі при участі понад 52,000 глядачів. Грузини ввели 1:0, але Беланов вирівняв для Одеси 1:1. Склад „Чорноморця“: Роменьський, Жарков, Третяк, Ішак, Плоскіня, Романчук, Скрипник, Наконечний, Щербань, Фінк, Пасулько, Беланов, Сахно.

Донецьк „Шахтар“ — Мінськ „Динамо“ 2:2

Ці змагання відбулися у столиці Білорусії Мінську. Українські футболісти двократно вели на початку 1:0, пізніше 2:1, але господарі зуміли вирівняти вислід 2:2. Голи для українських виступів здобули: Морозов і Юрченко. В складі дружини виступили: Єліскас, Варнаський, Гошкелера, Раденко, Пархоменко, Смолянінов, Рудаків, Яценко, Соколовський, Морозов, Петрів, Юрченко, Грачов.

Харків „Металіст“ — Москва „Спартак“ 0:2

Ці змагання відбулися у Харкові при участі 35,800 глядачів. Обидва голи для „Спартак“ здобув Радіонов. Склад „Металіста“: Сивуха, Ледней, Куснецов, Каплун, Камарзас, Якубовський, Крамаренко, Медвідь, Ярмач, Федельський, Тарасов, Лінке, Бондаренко.

Після шостої рунди ігор показник таблиці ігор (перша десятка дружини) має такий вигляд:
Москва „Спартак“ 10:2 очок
Київ „Динамо“ 9:3 очок
СКА/Армія, Ростов 8:4 очок
Дніпропетровськ 7:5 очок
Москва „Торпедо“ 7:5 очок
Донецьк „Шахтар“ 7:5 очок
Мінськ „Динамо“ 7:5 очок
Харків „Металіст“ 7:5 очок
Алма-Ата „Кайрат“ 6:6 очок
Ленінград „Зеніт“ 6:6 очок.

Дальші місця займають: ЦСКА Армія (6:6), Одеса „Чорноморець“ (5:7), Москва „Динамо“ (5:7), Тбілісі „Динамо“ (5:7), Баку „Нефтічі“ (4:8), Вільнюс „Жальгіріс“ (4:8), Еріван „Арабат“ (3:9) і Ташкент „Пахтакор“ (2:10).

(от)

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ТЕОДОЗІЯ НЕСТЕРЕНКО, член УНС Відділу 336-го Т-ва „Сокіл“ в Кліфайд Парку, померла 12-го лютого 1984 року на 76-му році життя. Нар. 1907 року в Демуніні, Київ, Україна. Членом УНС стала 1952 року. Залишила в смутку доньку Євгенію, вуйків: Михайла, Віктора і Надію та п'ять правнуків. Похорон відбувся 14-го лютого 1984 року на цвинтарі Вікоміко Меморіал Парк в Кліфайд Парку, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Володимир Стрингун, скар.

ЮРІЙ СКАРУПА, член УНС Відділу 334-го ім. Івана Франка в Пармі, Огайо, помер 14-го лютого 1984 року на 61-му році життя. Нар. 1923 року в Україні. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Івану, сина Романа і Мирона, невістку Джуді, сестру Тамару Угеру і матір Антоніну. Похорон відбувся 17-го лютого 1984 року на цвинтарі св. Покрови в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Стефанія Боханек, скар.

ВОЛОДИМИР СТРУТИНСЬКИЙ, член УНС Відділу 321-го ім. св. Петра і Павла у Фенікс-Віллі, Па., помер 20-го лютого 1984 року на 70 році життя. Нар. 14-го квітня 1914 року в Філадельфії, Па. Членом УНС став 1968 року. Залишив у смутку дружину Марію, батька Юліана, дочку Розмері Бернгарт з чоловіком і Ірену, братів Івана, Юрія і Роберта; сестер Гелен Труп і Мері Раванс і 3-ох вуйків. Похорон відбувся 23-го лютого 1984 року на цвинтарі св. Петра і Павла у Фенікс-Віллі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Дмитро Чук, скар.

ЕВА КОВАЛИК, член УНС Відділу 143-го Т-ва „Любов“ в Грейт Медові, Н.Дж., помер 20-го лютого 1984 року на 90-му році життя. Нар. 4-го лютого 1894 року в Галичині. Членом УНС став 1937 року. Залишив у смутку сина Петра, Реймонда, Веслі і Волтера; дочку Ольгу Рідгем; 12 вуйків і 5 правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі Піквест Юніон в Грейт Медові, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Анна О. Мандзук, скар.

ОТЕЦЬ МИКОЛА ГОЛОВАТИЙ, член УНС Відділу 423-го ім. Е. Коновальця в Чикаго, Іл., помер 24-го лютого 1984 року на 74-му році життя. Нар. в Палагичах коло Тисменини, Україна. Членом УНС став 1958 року. Залишив у смутку дружину Ярославу, сина: Оresta, Володимира, і Андія з дружинами, дочку Маргу Джованні, 8 вуйків і сестру Софію в Україні. Похорон відбувся 27-го лютого 1984 року на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаго, Іл.

Вічна Йому Пам'ять!
Я. Берестянский, скар.

ІВАН МАКАРИК, член УНС 204-го ім. А. Гончаренка в Нью-Йорку, Н.Й., помер 25-го січня 1984 року на 79-му році життя. Народився 1906 року в членом УНС став в 1944 році. Залишив у смутку дружину Катерину. Похорон відбувся 28-го січня 1984 року на цвинтарі св. Андрія в Сент-Банді Брук, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Мирон Заліпський, скар.

СЕМЕН БЕРЕГУЛА, член УНС Відділу 295-го ім. Св. Духа в Акроні, Огайо, помер 21-го січня 1984 року на 71-му році життя. Нар. 7-го жовтня 1912 року в Україні. Членом УНС став 1970 року. Залишив у смутку дружину Євдокію. Похорон відбувся на цвинтарі Св. Хреста в Акроні, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Керол Доріс, скар.

ІВАН БУРЛУКА, член УНС Відділу 107-го ім. св. Івана Хрестителя в Гаммонді, Інд., помер 15-го лютого 1984 року на 66-му році життя. Нар. 1918 року в Валках, Хрківщина, Україна. Членом УНС став 1974 року. Залишив у смутку братаву доньку Євгенію, вуйків: Михайла, Віктора і Надію та п'ять правнуків. Похорон відбувся 18-го лютого 1984 року на цвинтарі Елмвуд в Гаммонді, Індіана.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Ванзула, скар.

АННА НАКОНЕЧНА, член УНС Відділу 423-го ім. Е. Коновальця в Чикаго, Іл., померла 31-го січня 1984 року на 87-му році життя. Нар. 1896 року в Україні. Членом УНС стала в 1950 році. Залишила в смутку сина Богдана. Похорон відбувся 4-го лютого 1984 року на цв. св. Миколая в Чикаго, Іл.

Вічна Йому Пам'ять!
Я. Берестянский, скар.

МИХАЙЛО САГІН, член УНС Відділу 45-го. Помер 9-го лютого 1984 року на 67-му році життя. Нар. 18-го квітня 1916 року в Філадельфії, Па. Членом УНС став 1942 року. Залишив у смутку дружину Лілі, 4-ох вуйків, 5 правнуків, брата і сестру. Похорон відбувся 13-го лютого 1984 року на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі у Філадельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

ГЕЛЕН СТЕЛЛА ОНИШАК, член УНС Відділу 379-го ім. св. Юрія в Чикаго, Іл., померла 11-го лютого 1984 року на 28-му році життя. Нар. 23-го вересня 1955 року в Чикаго, Іл. Членом УНС стала в 1962 році. Залишила в смутку брата Василя, матір Євелін, сестер Сильвію і Мерлін, бабусю Софію Онішак і вуйка Мірона та близьку і дальшу родину. Похорон відбувся 14-го лютого 1984 року (в крематорії) в Росемонт, Іл.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Семків, скар.

МАРІЯ ГУЗАР, член УНС Відділу 76-го ім. св. Івана в Нью-Йорку, Н.Дж., померла 11-го лютого 1984 року на 89-му році життя. Нар. 1893 року в Галичині. Членом УНС стала 1923 року. Залишила в смутку сина Антона з дружиною, сина Івана з дружиною, 7 вуйків і 5 правнуків і дальшу родину. Похорон відбувся у Вестфілд, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Юлія Демчук, скар.

REAL ESTATE

Ulster County/Greenfield Park, N.Y. Save money, buy direct from owner. PARCELS from 2 to 10 ACRES. All road frontage, electricity, water — \$1,780.00 ac. Terms available. 90 mi. from N.Y.C. Principal only. Call (212) 646-3374

Ірвінгтон, Н.Дж. З-РОД ДІМ

5, 5, 4 просторих кімнат, модерні кухні і ванни, викінчені ливниці, гараж на два авто, велика площа. Власник згідний дати позичку.

DESNA REALTY (201) 399-3000

FUNERAL DIRECTORS

Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
McNERNEY BURNADZ
FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone: (201) 772-1880
R.H. Burnadz — J.J. McNERNEY
Funeral Directors
Chapels available throughout the Metropolitan Area.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в БРОНКС, БРОКЛІН, НЬЮ-Йорк і ОКОЛИЦЯХ. КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

СОЮЗІВЦІ

Оселі Українського Народного Союзу
Найкраще місце відпочинку і вакацій
в Кетсільських горах біля Кергонксону, Н.Й.

Замовляйте місце завчасу на вакації, на незрівнянній вакаційній побут на Союзівці.

Гірська природа, відновлені будинки і кімнати, домашня кухня, 8 тенісових кортів, відбаванкові площі, олімпійського розміру басейн, мистецькі і розвагові імпери, забави та багато інших угоджень.

Під новим зарядом.
Ті самі ціни, що минулого року.

Замовлення висилати:

SOYUZIVKA UNA ESTATE
Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ УКРАЇНЦІ!

Підтримайте законопроект ч. 4459, що його внесли 60 конгресменів. Цей закон створить Комісію, оплачувану державними фондами, для дослідження причин і наслідків голокості в Україні в 1932-33 роках.

Організація — Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ) — започаткувала масову акцію листами до американських законодавців у ц